

Marjo Matikainen-Kallström
Euroopan parlamentin jäsen
mmatikainen@europarl.eu.int

Omat satelliitit taivaalle

■ Euroopan Unionin avaruusohjelma ei sisällä suunnitelmia Mars-luotaimista, kuussa kävelystä tai miehitetyistä avaruuslennoista. Sen sijaan se sisältää erittäin tärkeitä Galileo ja GMES -projekteja. Galileo on satelliittipaikannusjärjestelmä, GMES (Global Monitoring for Environment and Safety) on ympäristön ja turvallisuuden tarkkailujärjestelmä. Amerikkalaisilla on oma GPS-järjestelmänsä, jota eurooppalaiset ovat toistaiseksi saaneet "lainata".

Eurooppalaisen avaruustutkimuksen täytäntöönpanoa hidastaa valtaistelu, jota käyvät komissio ja Euroopan Avaruusjärjestö ESA. Molemmat haluaisivat avaruushankkeiden toimeenpanijoiksi. Komissio haluaa projektien valmistelun läpinäkyvän kilpailun piiriin. ESA haluaa jakaa hankkeet etukäteen jäsenmaksunsa maksaneiden jäsenvaltioiden kesken, jotka sitten voivat vapaasti päättää mitkä yhtiöt saavat toteuttaa projektit. Suomi on ESA:n jäsen ja maksanut jäsenmaksunsa. Myös meillä on ESA:ssa oma etumme valvottavana.

Suomelle on tärkeää jatkaa työtä eurooppalaisen avaruustutkimuksen uusimpien suuntauksien parissa. Avaruustutkimuksen kautta pystymme lisäämään tietämystämme muun muassa ympäristöstä ja ilmastosta. Satelliittiviestintä, avaruuteen perustuva navigointi ja ympäristön seuraaminen ovat Suomenkin kannalta erittäin tärkeitä ja järkeviä hankkeita. On ennustettu, että tämän sektorin liikevaihto kasvaa 15 miljoonasta eurosta (vuonna 2001) 140 miljoonaan euroon vuonna 2015. Tulevaisuudessa tekniikan sovellutukset ovat rajattomat. Galileo voi tulla kännykkään yllättävän nopeasti. Meidän on tärkeää pitää kiinni korkeatasoisesta suomalaisesta osaamisesta ja samalla suomalaisista huipputekniikan työpaikoista.

Nyt on jo vuoden päivät hukattu turhanpäiväiseen kinasteluun. Rahoja on 240 miljoonaa euroa pankkitilillä odottamassa hankkeiden alkua. Tästä summasta 20 miljoonaa euroa on vaarassa vanhentua EU:n rahoitussääntöjen mukaisesti. Jos rahat vanhentuvat, ne menetetään muille projekteille. Lisärikkana rokassa on se, että Galileosta päättävät EU:n liikenneministerit, kun taas ESA on tutkimusministerien hallinnonala.

Amerikkalaisten GPS-järjestelmä on Irakin sodan vuoksi ollut paljon julkisuudessa. On voitu todeta, että GPS:n konstaatiogeometriaa on optimoitu tarkemmin Lähi-Idän ylle. Koska GPS-järjestelmä on valjastettu täysin Yhdysvaltain armeijan palvelukseen, sen siviilisovellukset ovat niin sanotusti ylimääräistä hyvää. USA:n varapresidentti Dick Cheney vastaa asiasta. Hän päättää yhdessä ilmavoimien kanssa siitä, riittääkö 24:n GPS-satelliitin kapasiteetista Euroopan maantie- ynnä muun liikenteen avuksi.

Toistaiseksi kapasiteettia ja hyvää tahtoa näyttää riittävän. Mutta järjestelmän "poiskytkeminen" siviilien ulottuvilta on vain yhden napinpainalluksen takana. Siksi me tarvitsemme oman Galileo-järjestelmän. Ja nopeasti. EU:n jäsenvaltiot sopikoot riitansa. Kääritään hihat ja ruvetaan hommiin. □